

REFORMA DE LA LLEI DE L'AVORTAMENT

Aquesta reforma respon a la realitat?

"No respon a les necessitats de les dones ni als resultats que hem obtingut durant l'any i escaig d'aplicació de la llei actual, ja que la interrupció de l'embaràs en joves s'ha reduït per

primer cop", argumenta Silvia Aldavert, coordinadora de l'Associació de Planificació Familiar de Catalunya i Balears. De fet, tot i que no sigui exigible el permís dels progenitors, un 87% de les menors que avorten ho fan acompanyades dels seus pares, segons un estudi de l'Associació de Clíniques Acreditades per a la Interrupció de l'Embaràs (ACAI) i només un 13% (que re-

presenten un 0,41% del total d'avortaments) avorten sense autorització dels seus pares o tutors legals.

Núria Terribas, directora de l'Institut Borja de Bioètica, assegura que el canvi anunciat és "més ideològic que real" perquè afecta una franja molt petita de població -la majoria d'adolescents informen els pares- i que, per tant, tindrà poca repercussió en la xifra d'avortaments. Apunta que l'ideal és que les menors prenguin aquesta decisió acompanyades, però que és "incoherent" no donar-los la potestat de fer-ho i haver d'assumir el que els pares els imposin. "És fer un pas enfrere respecte del que teníem", sentència. Per l'ACAI, tornar a una llei com la del 1985, o més restrictiva, és "tornar a tutelar el dret de la dona a decidir sobre la seva gestació".

A qui perjudicaria aquesta reforma?

A aquest 13% de menors que avorten sense autorització, perquè provenen de famílies desestructurades, en risc social, que pateixen maltractaments o abusos i en què, en alguns casos,

l'embaràs és conseqüència d'aquest abús. També hi ha menors immigrants que estan soles al país. "Hi ha noies que estan en una situació de desprotecció tan greu que no podran accedir a interrupcions de l'embaràs si ho necessiten -diu Aldavert-. Estem parlant d'un col·lectiu de dones molt desfavorides i que necessiten que l'Estat els doni aquesta garantia".

Què passarà amb les noies que no tinguin el permís patern?

"O elles acabaran falsificant autoritzacions o se les aboca a avortar en la clandestinitat, cosa que pot tenir conseqüències sanitàries molt greus", adverteix Silvia Aldavert. Les clíni-

ques abortives també diuen que la dona que desitgi avortar "ho farà amb cobertura legal o sense". La vicepresidenta d'ACAI, Francisca García, assegura que les lleis restrictives "no redueixen avortaments, com demostren estudis de l'OMS", sinó que s'aboca a "fer-los en condicions insalubres i per professionals no preparats". "Com més prohibicions, més riscos", diu.

Cal el permís dels pares per avortar

La reforma de la llei que proposa Gallardón obre un debat social

LARA BONILLA MARIA ORTEGA

La llei de l'avortament del 2010 es reformarà. Ho ha deixat clar el ministre de Justícia, Alberto Ruiz-Gallardón, que l'únic canvi que ha concretat, per ara, és que les noies de 16 i 17 anys hauran de tenir el permís dels pares per poder interrompre l'embaràs. La llei vigent, en canvi, només exigeix que els pares siguin informats (ara a més hauran de consentir-ho). Gallardón no ha revelat la resta del contingut de la reforma legislativa però tot apunta que la llei de l'avortament retrocedirà 25 anys i recuperarà l'essència de la del 1985, que considerava la interrupció de l'embaràs un delictes, excepte en tres supòsits.

La llei vigent no només va despenalitzar l'avortament sinó que també va permetre que les adolescents poguessin interrompre l'embaràs sense necessitar l'autorització pa-

terna. Els experts consultats consideren la reforma plantejada per Garzón "un retrocés" que "no respon a la realitat ni a les necessitats de les dones sinó a criteris morals i ideològics", argumenta l'Associació de Planificació Familiar de Catalunya i Balears. La taxa d'interrupcions d'embaràs en dones de menys de 25 anys, incloses les menors d'edat, s'han reduït. L'any 2010 es van practicar a Catalunya 2.708 avortaments a noies d'entre 15 i 19 anys (2.822 l'any anterior) i 83 a menors de 15 anys (el 2009 van ser 92).

Menors acompanyades

La reforma de la llei ha aixecat polèmica. Les clíniques acreditades per a la interrupció de l'embaràs recorden que gairebé el 90% de les menors que van als seus centres ho fan acompanyades dels seus pares. I insisteixen que les mesures prohibitives "no ajuden a reduir els avortaments sinó que porten a fer-los en condicions insalubres".

AMB LES OPINIONS DE SILVIA ALDAVERT (Assoc. de Planificació Familiar de Catalunya i les Balears), FRANCISCA GARCÍA (Assoc. Clíniques per a la Interrupció de l'Embaràs), MARIA CASADO (Comitè de Bioètica i Dret de la UB), MARIA JESÚS COMELLAS (pedagoga), JAUME FUNES (psicòleg), NÚRIA TERRIBAS (Institut Borja de Bioètica) I PERE FARRIOL (FAPAES)

Evolució de la llei

1985	Actual
● Només en tres casos L'avortament només estava despenalitzat en tres supòsits: si l'embaràs era per violació (en les 12 primeres setmanes), si el fetus tenia problemes (22 setmanes) o si hi havia perill per a la mare. ● Adolescents amb permís Les menors necessiten permís patern per avortar. ● Penalització Un avortament fora de la llei podia suposar, per al metge, presó (d'1 a 3 anys) i inhabilitació (d'1 a 6 anys anys). Per a la dona, presó (màxim un any) o multa.	● Lliure Avortament lliure fins a la setmana 14 de gestació. Fins a la setmana 22, despenalitzat si hi ha risc per a la mare o anomalies en el fetus. No hi ha límit, en casos de malaltia greu o anomalies incompatibles amb la vida. ● Adolescents sense permís Les noies de 16 i 17 anys poden avortar sense el permís dels pares (si no hi ha situació de perill, però, els han d'informar). ● No presó per a les dones No hi ha pena de presó per a la dona, només sanció.

Una persona de 16 anys és prou madura per prendre aquesta decisió?

Atès que se les considera madures per prendre tota mena de decisions pel que fa a la seva salut, com ara fer-se un determinat tractament o no, la directora de l'Institut Borja de Bioètica, Núria Terribas, no enté cap dubte: "També són madures per decidir si volen avortar".

Silvia Aldavert assegura: "No podem entendre que una persona de 16 anys pugui decidir si vol donar un òrgan o rebre quimioteràpia, com recull la llei d'autonomia del pacient, i no pugui decidir si vol ser mare o no". I afegeix: "Demanem que els criteris siguin

transversals per a totes les qüestions i no es basin en criteris morals". Pere Farriol, president de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes d'Ensenyament Secundari (Fapaes), està convençut que, a partir d'una certa edat, "els pares no poden prendre decisions d'aquesta envergadura pels fills, és la seva vida". Explica que els adolescents que no tenen prou maduresa per afrontar aquesta decisió són una "minoria" i que aquests casos els "hauria d'identificar un tribunal psicològic" i donar-los assessorament. L'error que comet aquest canvi legal és, segons el psicòleg Jaume Funes, "pensar que les responsabilitats s'assumeixen amb la majoria d'edat, quan és evident que no és així i que els adolescents tenen capacitat de decidir".

A la xarxa

FACEBOOK

Carles Gallego Hervàs

"Els pares han d'estar informats, esclar, però no se'ls hauria de consultar a l'hora d'avortar. Al cap i a la fi, són el cos i la vida de la noia el que està en joc i no els dels pares"

ARA.CAT

David Valls

"No era normal que algú que legalment no pot ni beure ni conduir pogués avortar sense dir-ho als pares"

FACEBOOK

Marta Tabalera

"El que haurien de fer són lleis per millorar realment el nivell educatiu a les escoles per aconseguir així un autèntica educació sexual lliure

de prejudicis per als joves i per als pares"

ARA.CAT

Carles Casals

"Una dona, per molt menor que sigui, és lliure de fer el que vulgui amb la seva salut reproductiva"

FACEBOOK

Esther Moscatel

"El problema no són els pares, és la parella, en quasi tots els avortaments i a qualsevol edat"

FACEBOOK

David Perles

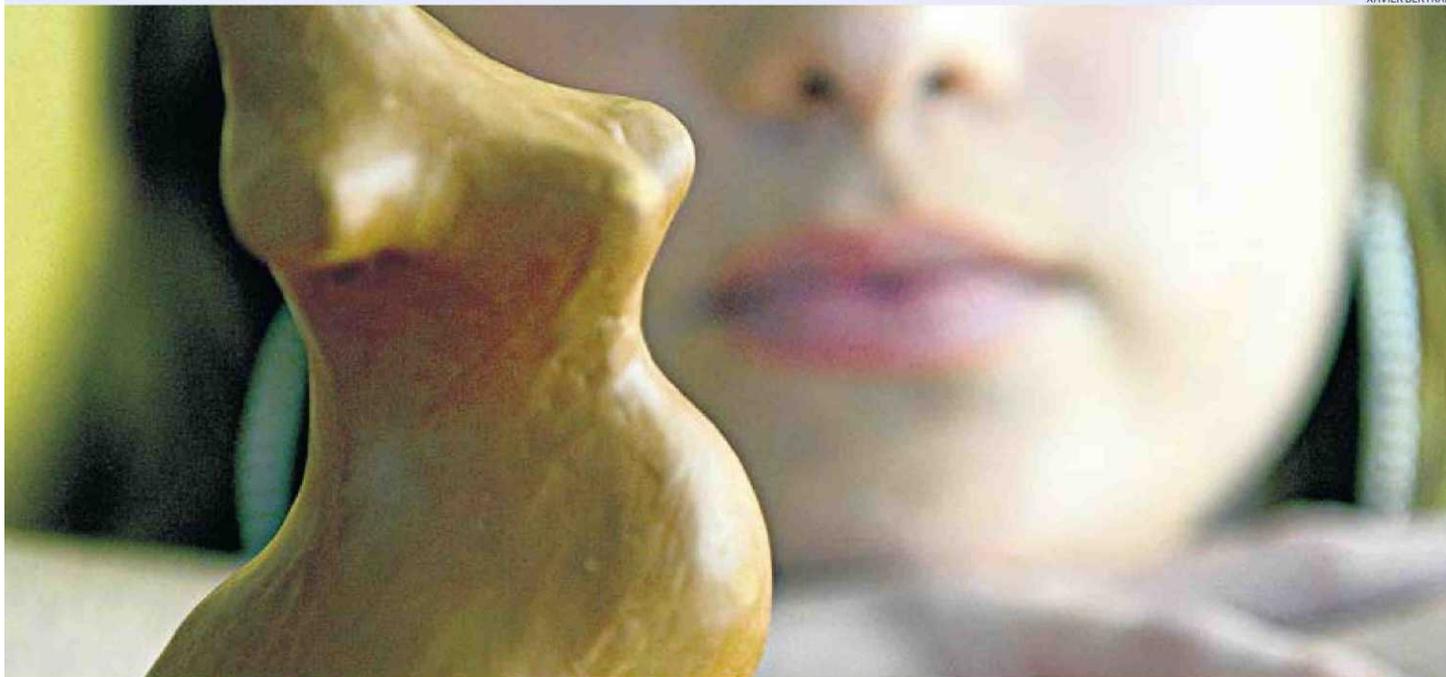
"La dona té l'última paraula, només faltaria! Però a partir dels 18 anys. Per sota d'aquesta edat la decisió no és de la meua filla sinó meua"

Els pares han d'estar informats si la seva filla avorta?

Com en qualsevol procés sanitari, els experts assenyalen que tot suport és important. "La situació òptima és que la menor tingui el suport familiar perquè és una situació compromesa però ha de poder tenir llibertat de decisió", diu Maria Jesús Comellas. Per al psicòleg Jaume Funes, la resposta és clara: "Han d'estar informats si l'ajudaran a no passar sola aquest tràngol". El que té clar és que quan una adolescent embarassada arriba a la consulta del metge, aquest no li ha de demanar, d'entrada, el telèfon dels seus pares per advertir-los de la situació,

sinó "ajudar-la a trobar la manera de no estar sola i buscar un adult de confiança, que no necessàriament han de ser els pares, que l'ajudi a gestionar les decisions que haurà de prendre". A vegades pot ser una amiga la que doni aquest suport. Per a la directora de l'Institut Borja de Bioètica, Núria Terribas, el preferible és, lògicament, que els pares n'estiguin al corrent, "perquè són l'entorn més proper a la menor i, per tant, el millor suport, però en les situacions límit en què no hi ha coincidència de criteris, la menor és qui ha de poder decidir". Maria Casado, de l'Observatori de Bioètica i Dret de la UB, assegura que s'ha de fer tot el que es pugui perquè el menor acudeixi a la família a buscar suport però "la pàtria potestat s'ha d'exercir en benefici del menor i no en la seva contra".

XAVIER BERTRAL

La reforma reduirà el nombre d'avortaments?

La resposta és unànime: "No, en cap cas", diu Aldavert. Segons els experts, l'única manera de reduir l'avortament és l'educació sexual i l'accés a anticonceptius. "Perquè al final -assegura Aldavert- el

problema és l'embaràs no desitjat. Tant de bo només tinguéssim embarassos desitjats, però això és una utopia". Funes destaca que no és fàcil reduir la taxa d'embarassos d'adolescents, perquè hi ha hagut "una trivialització" de la maternitat. Defensa que s'ha estès la creença que "no és un problema tan greu quedar en estat quan no es vol perquè hi ha solucions".

Haver d'assumir la decisió dels pares pot deixar seqüeles en la menor?

En deixa sempre, segons els experts. Jaume Funes diu que si s'obliga l'adolescent a continuar amb l'embaràs contra la seva voluntat, "la mare molt probablement odiarà la criatura que ha

parit". I remarca la importància de garantir que les menors estiguin protegides de les agressions emocionals dels adults perquè no se les obligui a assumir una decisió que no és la seva. També destaquen el mal psicològic per a la noia que ha de renunciar a un nen que ella volia tenir. Quan la decisió d'avortar la pren ella i l'elabora bé, els experts diuen que no deixa seqüeles.

Els joves tenen prou informació quan s'inicien en el sexe?

Depèn a qui se li preguntin. Segons Maria Casado, de l'Observatori de Bioètica i Dret de la UB, el gran error és que no hi hagi prou educació sexual. "Els menors prenen la decisió de tenir relacions

sexuals ho vulguin els pares o no i el que cal és que hi hagi educació sexual i accés a anticonceptius", assegura. És el contrari del que opina el president de la FAPAES, que considera que els joves "han rebut informació sexual des de primària" i arriben a l'adolescència "tenint clar tot el que s'ha de saber", però que és una edat de rebel·lió en què de vegades decideixen

que han de provar moltes coses i no seguir les informacions marcades", assegura.

Per a Francisca García, vicepresidenta de l'ACAI, depèn de l'edat de què parlem, però destaca que hi ha noies que "no vinculen l'acte sexual a quedar-se embarassades" i quan se'n queden se senten alienes a l'embaràs. "En molts casos, elles mateixes tenen clar que no se senten preparades per tenir un fill", afegeix. També explica que en cas que la pacient ho necessiti, se li dona suport psicològic.

Maria Jesús Comellas també apunta que, en alguns casos, és als pares a qui els cal educació sexual i que això es posa de manifest ben aviat quan els fills són petits: "Hi ha parelles que ja s'atabalen quan la criatura els pregunta d'on ve".